

Формування пізнавальної активності в учнів початкової школи засобами дидактичних ігор на уроках природознавства

Виконала:

студентка 511 групи

факультету початкової освіти

Якобчук А. В.

Науковий керівник: Малихіна В. М.

Науково-логічний апарат дослідження

- Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити вплив дидактичних ігор на формування пізнавальної активності учнів початкової школи на уроках природознавства.
- Гіпотеза дослідження. У своєму дослідженні ми виходимо з припущення про те, що використання дидактичних ігор на уроках природознавства в початкових класах дасть змогу підвищити рівень сформованості пізнавальної активності за умов:

- застосування ігрових завдань відповідно до вікових особливостей молодших школярів
- систематично запроваджувати дидактичні ігри на уроках природознавства

Завдання дослідження

- - на основі педагогічно наукової літератури розкрити значення та зміст понять "пізнавальна активність", "пізнавальний інтерес", "гра", "дидактична гра" та інші;
- - теоретично обґрунтувати доцільність навчання дітей за допомогою гри;
- - експериментально перевірити вплив дидактичних ігор на формування пізнавальної активності молодших школярів на уроках природознавства.

- **Об'єкт дослідження** – процес розвитку пізнавальної активності учнів початкової школи на уроках природознавства.
- **Предмет дослідження** – дидактичні ігри як засіб формування пізнавальної активності учнів початкової школи на уроках природознавства.

Основні поняття дослідження

- **Пізнавальна активність** – це самостійна, ініціативна діяльність дитини, спрямована на пізнання навколишньої дійсності й зумовлена необхідністю розв'язання пізнавальних завдань, що постають перед нею у конкретних ситуаціях.
- **Пізнавальний інтерес** - це активне мотивоване емоційне ставлення суб'єкта до предмета пізнання, яке має систематично враховуватись і розвиватись у процесі навчання, оскільки безпосередньо впливає на формування і розвиток особистісної спрямованості дитини.

- **Дидактична гра - індивідуальна, групова і колективна навчальна діяльність учнів, що включає в себе елемент суперництва та самодіяльності в засвоєнні знань, умінь і навичок, набуття досвіду пізнавальної діяльності і спілкування в процесі ігрового навчання.**

Основні етапи експерименту:

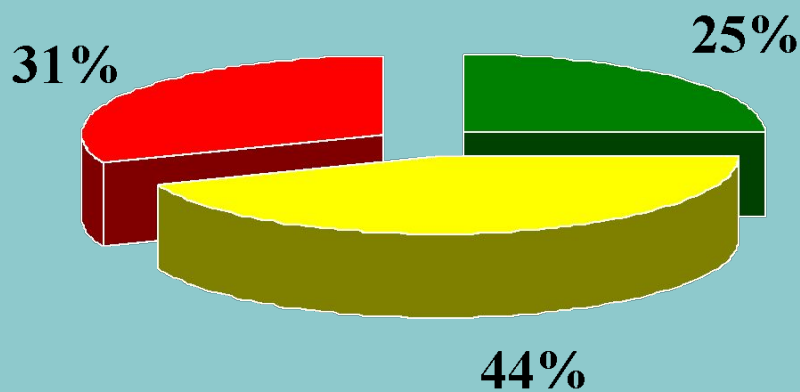
- **1 етап – констатувальний.** Метою констатувального етапу даного експерименту було визначення первісного рівня сформованості пізнавальної активності, а також визначення критеріїв та показників її сформованості.
- **2 етап – формувальний.** Метою формувального етапу експерименту було: розробка та впровадження дидактичних ігор на уроках природознавства.

- **3 етап – контрольний.** Метою проведення контрольного етапу є визначення рівня сформованості пізнавальної активності в учнів, що дасть змогу оцінити вплив використання дидактичних ігор на уроках природознавства на рівень сформованості пізнавальної активності в молодших школярів.

**Експериментальне дослідження проводилось
нами протягом 2015-2016 навчального року на
базі Харківської загальноосвітньої школи
I-III ступенів №142 Московського району міста
Харкова.
Серед учнів 1-в та 1-б класів**

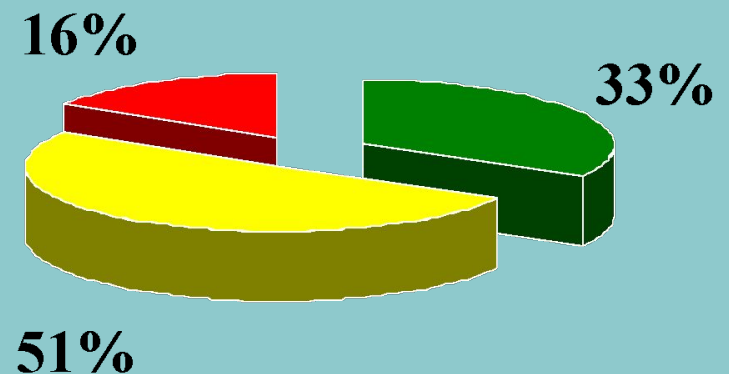
Розподіл досліджуваних школярів по рівню поведінково-результативного компонента пізнавальної активності

Констатувальний етап

- Високий
- Середній
- Низький

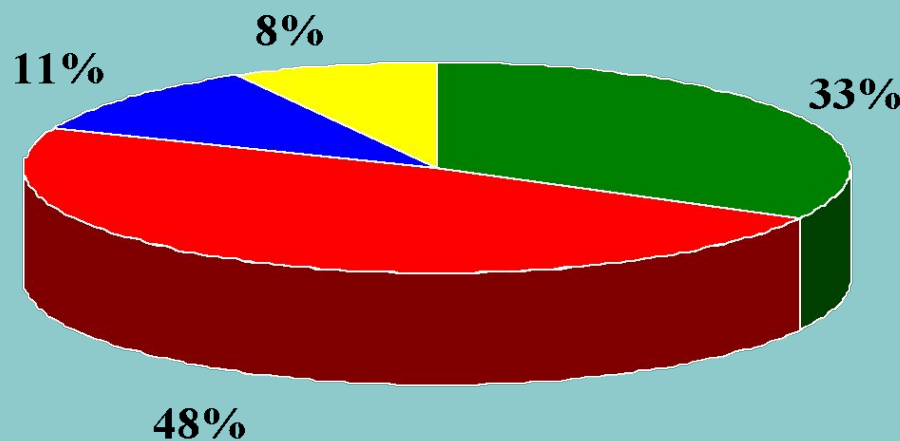
Контрольний етап

- Високий
- Середній
- Низький

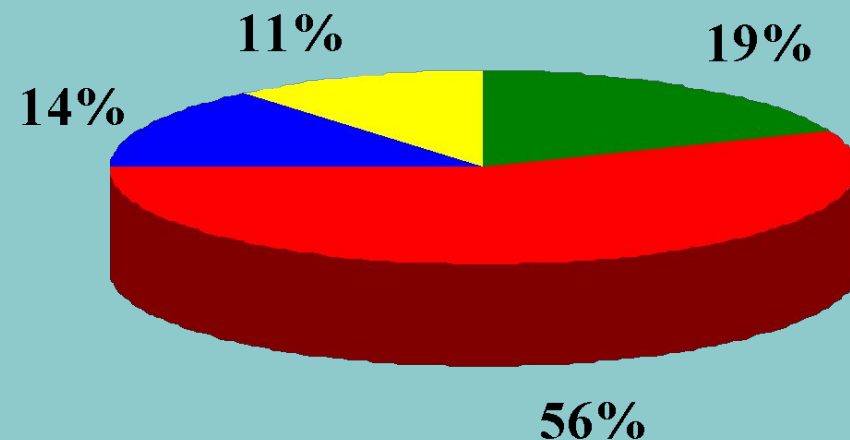
Розподіл досліджуваних школярів по рівню інтелектуального компоненту пізнавальної активності

Констатувальний етап

- 1-й рівень (низький)
- 2-й рівень (середній)
- 3-й рівень (дещо вищий середнього)
- 4-й рівень (високий)

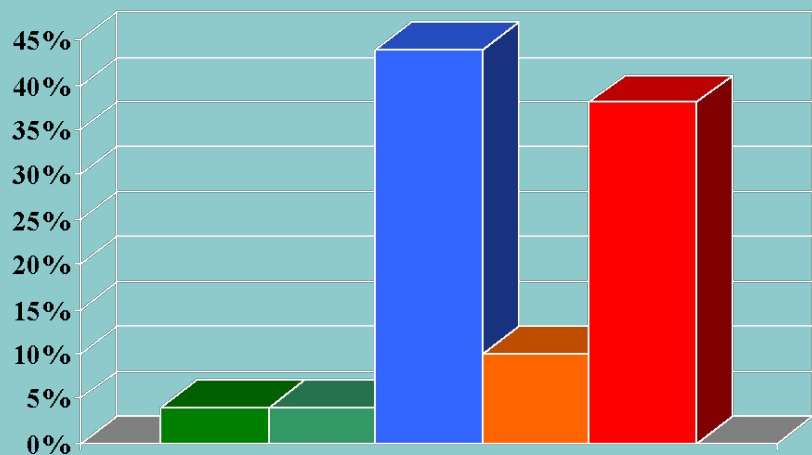
Контрольний етап

- 1-й рівень (низький)
- 2-й рівень (середній)
- 3-й рівень (дещо вищий середнього)
- 4-й рівень (високий)

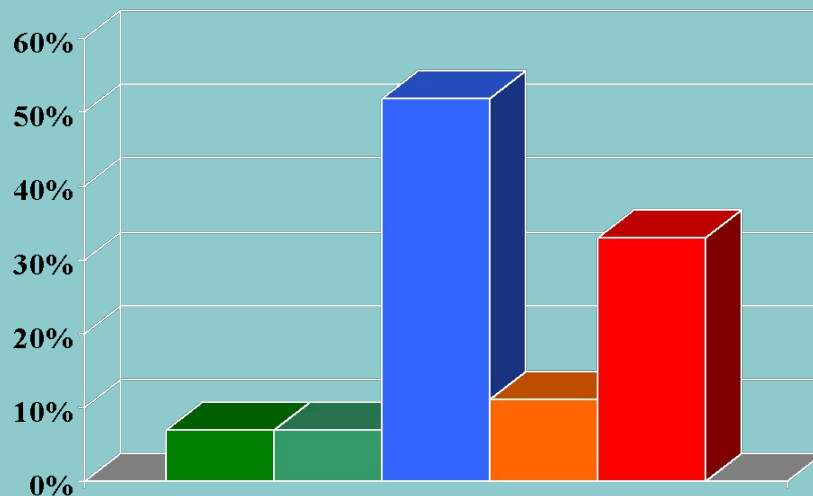
Розподіл досліджуваних учнів по рівню творчого компоненту пізнавальної активності

Констатувальний етап

- Вище норми
- Трохи вище норми
- Норма
- Трохи нижче норми
- Нижче норми

Контрольний етап

- Вище норми
- Трохи вище норми
- Норма
- Трохи нижче норми
- Нижче норми

Висновки

- На підставі аналізу наукових джерел розкрито суть всіх необхідних понять.
- Теоретично доведено актуальність використання дидактичних ігор в початковій школі, на уроках природознавства, з метою формування пізнавальної активності.

- Порівняльний аналіз результатів експерименту дослідження довів, що внаслідок використання дидактичних ігор на уроках української природознавства за умов цілеспрямованого й систематичного впровадження дидактичних ігор на уроках природознавства підвищився рівень сформованості пізнавальної активності учнів початкової школи.

Дякуємо за увагу!